

Inatsisartunut ilaasortat Siverth K. Heilmann aamma Knud Kristiansen ATASSUT
MAANI

**Puisit amiinik tuniseqqusaajunnaarfiusimasuni ammaasseqqittoqarnissaanik
Naalakkersuisut pilersaaruteqarnersut pillugu apeqquteqaat nr. 189-imut akissut.**

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu, puisit amiinik tuniseqqusaajunnaarfiusimasuni ammaasseqqittoqarniarnersoq pillugu killiffimmut tunngasumik Naalakkersuisunut apeqquteqaatinik saqqummiussisimavusi.

Apeqquteqaatit saqqummiunneqartut akissuteqarfinginnerini atassutip saaffiginnissutaani oqaaseqaatit arlallit oqaaseqarfigilaarniarpakka.

Atassutip oqaatigaa, puisit saarullinnik nerisaqartut, taamaasillunilu taatsiarpaa, puisit aalisartunut unammillertuusut. Tamannalu Pinngortitaleriffiup (GN) maannakkut ilisimasaanut naapertuutiinngilaq. Puisit annerusumik ammassaat, putooruttut eqalukkallu ne-risaraat. Tassalu aalisakkat niuernerpalaartumik tunngaveqarluni aalisarneqarneq ajortut. Qaqutigut saarullinnik nerisaqartarput, kisiannili saarullit nerisaqatiginnguatsiar-paat, saarulleqassutsillu annertusiartorsinnaaneranut sunniuteqarsinnaagunarlutik – illuatungaaticulli saarullit raajaqarneranut sunniuteqarluarsinnaasorineqarput.

Tunitsivinnik assiginngitsunik ineriartortitsinernik nalilersuineri, amminik tunitsivinnik annikillisaanernik kinguneqartumut, pinngortitami ataqatigiinnernut ajornartorsiutit ilipparnartuinik nalilersuineq ilaavortaaq. Tunitsivissatut periarfissanik amigaateqarnerup puiseqassutsip annertuumik annertuseriaatigisinnaaneraa misissorneqarpoq, taamaasillunilu qaleruallit aalisakkallu pillugit puisit aalisartullu akornanni annertunerusumik unammilleqatigiittoqalersinnaanersoq.

Uumassussilerisunit siunnersuineq GN-imit pissarsiarineqarpoq, puisinniarnernup tunitsivinnik ineriartortitsinernut assigiinngitsunut atatillugu pinngortitami ataqatigiinnernut sunniuteqarpiarunnangitsutut isummerfigineqarpoq. Ima isumaqanngilaq, annertoorujussuarmik aataaqarnera (aataat 7-8. mill. missaanni amerlassuseqarput, ukiumullu 1 millionit sinnerlugit piaqqiortarlutik) pinngortitami ataqatigiinnernut sunniuteqarneq ajortoq. Kisiannili Kalaallit Nunaanni puisinik pisaqartarnerup appasittorujussuusup, taamaasillunilu puisit amiinik tunisisarnerup (aataanut tunngatillugu ukiut tamaasa 40-60.000-it) puiseqassutsip aalisagaqarnermut sunniuteqartamera annertunerusumik sunniuteqarfigiunangilaa taamaasilluni aamma aalisarnikkut inuussutissarsiorneq. Puiseqatigiit ataasiakkaat allanngorneranni, qanoq ilillutik allanngortoqarnissaa pillugu Pinngortitaleriffiup siulittuutinik atorsinnaasanik saqqummiussisinnaaneranut, suli ilisimalikkat katersorsimasat annikippallaarput.

Maannakkut inissisimanermi naatsorsuutigisariaqartoq tassaavoq, puisit amerliartorumaartut, nerisassanik amigaateqarlernerup amerliartorneq pissusissamisoortumik killilernissaata tungaanut, immaqalu puisit amerlassusaat annikillileqqilaarlugu. ½ millionit angullugit puisit piaraanik pisaqarneq suli piujuaannartitsinerussaaq, taamaattumik kalaallit pisaat ikittut annikillilissagaluaaraanni puiseqassutsip ineriartorneranut annertunerusumik sunniuteqangaarnaviangilaq.

17. okt 2011
Suliapnr. 2011-056146
All. Upp. Nr. 711821

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Oqa. (+299) 32 47 04
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Canada piaqqiorfinni annertuumik niuernerpalaartumik tunngaveqarluni piniarnermik aallarnisaanngippat, ilimagisariaqarpoq puiseqassutsip pinngortitami nammineq pissusissamisoortumik naleqqussaanerit assigiinngitsut sunniuteqarnerat tunngavigalugu peqassutsip annertussiartornissaanut aalajangiisuujumaartoq.

Aammattaaq ukiup sinneranut saarullinnut pisassiissutit qaffanneqarnissaanut itigartitsissutertik nalilersoqqeqqullugu Atassutip Naalackersuisunut innersuussutigaa. Siullermik oqaatigineqassaaq, 2011-mut sinerissap qanittuani saarullinnut pisassiissut 10.000 tonsiusut ulloq 25. september 2011 tamakkerneqarmata, tamatumalu kingorna saarullinnik aalisarneq tunisinerlu unitsinneqarluni. Tassunga tunngatillugu oqaatigerusuppara avammut tunitsivinnut niuerutigineqartussanut tunngatillugu ukiuq mannamut pisassiissutit aalajangersarneqarsimasut qaffanneqarnissaat pillugu pilersaaruteqannginnama. Toqqaannartumik saarullinnik aalisartoqannginnissaa siusinnerusukkulli 2011-mut uumassusilerisunit siunnersuinermi innersuutigineqarsimapput. Taamaattumik isumaqarpunga, piujuartitsinermik tunngaveqarluni aalisarneq ingerlatiinneqassappat, pisassiissutit qaffaaffigineqarnissaasa mianersorfineqarnissaat pingaaruteqartoq.

Aammattaaq tamanna pillugu Qaasuitsup Kommunanik oqaloqateqarsimavunga, isummersimanageralu paasilluarsinnaallugu oqaatigaat. Ilanngullugu pingaaruteqarpoq aalisarnerup aningaasatigut isaatitsiviginnaasaasa mianerineqarnissaat. Taamaattumik aalajangerpunga sinerissap qanittuani saarullinniarnep ammaqqinnissaa, 2011-ip sinneranut pisassiissutit 1.500 tons-inik ilanerisigut, Kalaallit Nunaata iluani niuernermi atorneqarussanik nukittorsaataasussanillu.

Aammattaaq sinerissamut qanittumi saarulleqassuseq pillugu ajornartorsiuteqarnermut atatillugu Pinngortitaleriffimmik kiisalu nioqutissiortunik suleqateqarneq annertusaqqullugu KNAPK kajumissaarsimavarput, taamaasilluni saarulleqassutsip nutaamik pitsaannerusumillu ilisimasaqalerit ilutigisaanik saarullinniarnep annertusaraneqarsinnaammat.

1) Maannakkut puisit amiinik tuniseqqusaajunnaarfiusimasuni ammaasseqqittoqarniarnersoq Naalackersuisut pilersaaruteqarnersut, paasititsivigineqarnissamik kissaateqarpugut.

1-imut) Apeqquteqaatissinnut akissut naatsoq tassaavoq naamik. Aammattaaq ukiup aallartinnerani sammisamut tassungarpiaq tunngasumut siusinnerusukkut apeqqut 85-imut akissutinnut innersuuserrusuppunga.

Puisit amiinik tunisisarnermut tunngatillugu 2010-mi junimi Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat suleqatigiisitaq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit, GG A/S-imit, KNAPK-millu peqataaffigineqartoq pilersinneqarpoq. Tunisisarnermik killilersuisoqassatillugu, qanoq tunisisarnerup ingerlanneqarnissaanik, suleqatigiisitap siunnersuummik saqqummiussivoq. Februar 2011-mi, GG A/S-ip siunissaa pillugu Nassuiaammi suleqatigiisitap innersuussutai atuarneqarsinnaapput. Nassuiaat nittartaq www.nanoq.gl-ikkut – APNN-imi Saqqummersitat ataani aaneqarsinnaavoq.

Puisit amiinik tunisineq killeqanngippat, tamatuma kingunerissavaa puisit amiinik 90 - 100.000- inik tunisisoqarnissaa. 2011-mi puisit amiinut 60.000-inut taamaallaat tapiissutit naammammata, tunisinermut killilersuinissaaq pisariaqarpoq. Ammit akii qaffanneqassappata, taava puisit amiinik tunisat amerlaqqataanik ikinnerulersinneqassapput.

GG A/S-ip Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfilla akornanni 2011-mut puisit amiiq tunisisarnermut tapiissutit pillugit sullissinissamut isumaqatigiissut nassiuiaammi innersuussutigineqartut naapertorlugit suliarineqarpoq. Maannakkut aningaasaqarniarnermut tunngasutigut sukaterinerup nalaani killeqanngitsumik ikorsiissutitut tapiissuteqarnissaq akuersaarneqanngilaq. Aningaasanut inatsimmi konto 51.02.03-mit tapiissutit iluaqusiiffiginnaanerpaaffissaat angujumallugu, sumiiffiit toqqarneqarnissaat pisariaqarpoq, kontumut tassungarpiaq allaaserisap oqaasertaa naapertorlugu.

Kalaallit Nunaanni sumiiffiit ilaanni puisinniarmit isertitaqarsinnaanermut periarfissatut qinigassat allat ikittuinnaapput. Tamanna illoqarfinni nunaqarfinnilu pineqartuni aalisartut piniartullu ukiumoortumik isertitaasigut erserpoq. Sumiiffinni assigiinngitsuni tunisisinnaanissamut periarfissaqarsinnaanerata sunniutaa allanngorsinnaasorujussuuvoq, kisiannili aningaasat annikippata, erseqqarissumik tulleriarinissaq pisariaqartarpoq, taamaasilluni aningaasat ukioq kaajallallugu naammanniassammata, annertunerusumillu pisariaqartitsisunut tunniunneqassappata.

Piniartut aalisartullu aningaasaqarnikkut inissisimanerannut iluarsiiissutissaq tassaangilaq sumiiffinni puisit amiiq tuniseqqusaajunnaarfiusuni imaluunniit piffissap aalajangersimasup iluani tuniseqqusaajunnaarfiusuni ammaaqiinissaq. Tunitsivinnik killilersuinerit kinguartinneqassagaluarpata, ukiup naajartomerani ajornartorsutit annertusisiinnassavaat. Kingunerissallugulu, kingusinnerusukkut illoqarfinni nunaqarfinnilu suli amerlanerusuni tunisinernut matusinisariaqarnissaq. Naalackersuisut sumiiffinni matusiffioreersimasuni tunisinernik ammaaqiinissamik pilersaaruteqanngillat.

2) Aammattaq siusinnerusukkut neriunaateqartorujussuuartut paasititsissutigineqareersimasoq, puisit amii toqqortat annertoorujussuit tuniarneqarneri qanoq ingerlanersut, Atassutip paaserusuppaa?

2-mut) Apeqqummut taassumunnga GG A/S ilanngussaqaarnissaa siunertaralugu attavigineqarsimavoq.

Piffissami ukiut tallimat iluanni nunami namminerimi nunanilu tamalaani tunisisat uninngasuutinullu nalunaarsuut takussutissiaq 1-imi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1	2007	2008	2009	2010	6/30/11
Amernut qitulisakkat toqqortat	108.000	139.000	145.000	163.000	192.000
Amernut tarajortikkanut / qerititallu toqqortat	71.000	74.000	113.000	111.000	79.000
Toqqorsiviit tamakkerlugit	179.000	213.000	258.000	274.000	271.000
Nunami namminerimi tunisat	7.538	8.467	13.835	6.908	2.103
Nunanut tamanut tunisat	43.603	33.839	6.453	16.257	5.249
Tunisat katillugit	51.141	42.306	20.288	23.165	7.352

Nalunaarutigineqarpoq, ammit toqqorsivimmiittuutit ukiup affaani siullermi appariarsimangitsut. Septembarip aallartinnerani 285.000-it missaaniissimapput. Naatsorsuutigineqassaaq, ukiup naanerani 295.000-it toqqorsivimmiissasut.

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarusiat ukiup affakkaartut, tunisinernut nalunaarsuutit qaammatikkaartut kiisalu tunisanik allanillu allaaserinnittunik naatsorsuutit inernerinut naatsorsuutininik qaammatikkaartunik tiguisarput. 2011-mi tunisineq missingersuutininut naleqqiullugu naatsorsuutigineqartut ataassimavai. Aammattaaq 2010-mi qaffasissuseq ataassimavaa. Augustip qaammataa 2010-mut naleqqiullugu augustip qaammataata Kalaallit Nunaannut nioqquteqarfiillu sinnerinut tunngatillugu kaaviiartitatigut qaffariaateqarfiusimavoq.

Septembarip qaammataanut kisitsisaagallartut takutippaat, nunami namminermi niuerfiit pitsaanerusement ineriartortut. Missingersuutininik qaammammullu 2010-mit kaaviiartitat qaffasinnerupput. Niuerfiit sinneri sulii patajaallinngillat, tassami tunisinernut kisitsisit missingersuutit siornalu tunisimasat ataassimammattigik.

Kalaallit Nunaanni atuisut niuerfiillu sinnerini ukiup sinnerani pisiortornerulernissaat GG A/S-ip sulissutigaa. Ukiup sinneranut pisiumallutik nalunaarsimasut piviusut amernut 11.000-inik amerlassuseqarput. Taakkualu saniatigut ammit 4.000-it missaat isumaqatigiinniutigineqarput.

Tuniniaanermi immikkoortortaqaqarfimmit tamarmisumit ammit 28.500-t missaaniittunik septembarip oktobarillu qaammataani pisiumasinnaasunut neqerooruteqarsimavoq. Oktobarimi ammit 3.000-it missaaniittut kalaallit niuerfiinut ingerlaavartumik amminik neqeroorutininik nassiusaqaartoqarsimavoq. Tassalu neqeroorutit tunniunneqartut isumaqatigiissutiginiarneqarumaarlutik.

Amminit suliareqqitaanngitsut piumaneqarnerat ammit qalipaatilikkanut sanilliullugu annertuneruvoq. Tassalu imaappoq, GG A/S-ip kaaviiartitaasa sukkassusaat ukiuni kingullerni 6- 8-mut apparsimavoq. Ukiopassuarni GG A/S-ip ammit 150.000-it sinnerujussuarlugit toqqorsivimmiittarsimavai. Ukiuni kingullerni tunisinerup appariartornerata tamanna ajorsitissinnaavaa. Siusinnerusukkut annertuunik toqqortaateqarnerup atuisut sullinneqarsinnaanerannik pissusissamisoortumik malitseqarsimavoq. Ullumikkut pingaartitaq tassaavoq, toqqortat suliffeqarfik piginnittullu sinnerlugit pitsaanerpaamik tunngaveqarluni tunineqarnissaat.

GG A/S-ip akinik nalilersuiarnissaa, amminik tuniniaanermi pingaaruteqartunut ilaavoq, taamaasilluni tunitsiveqarfinnik aseruisoqannginniassamat. Tamannalu akitsorterussinnermi septembarimi ingerlanneqartumi puisit amii innersuussutigineqarlutillu tunineqarnerannut atatillugu immikkut isigineqassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ane Hansen